

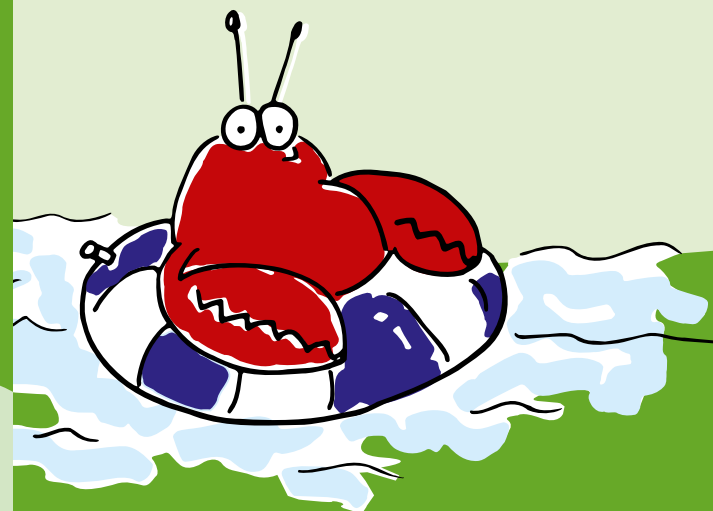

Hovedpunkt

Havstigning

Som et resultat af den sidste istid foregår der en landsænkning i den danske og tyske del af Vadehavet. Ved niveaumåleren i havnen i Wyk på øen Føhr, er der fra 1990-2000 blevet målt en årlig stigning i vandstanden på 5,5 mm om året, som skyldes landsænkningen.

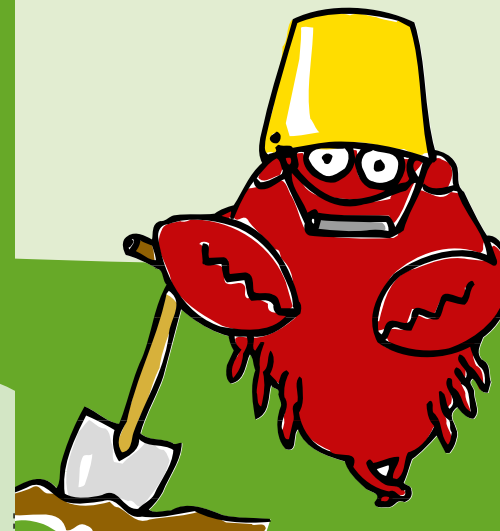
På halligerne, der oversvømmes af havvand under vinterens stormfloder, aflejres der slik. Den tyske forsker Matthias Deicke har igennem nogle år undersøgt om slikaflejringen er stor nok til at kompensere for landsænkningen og havstigningen. De foreløbige resultater viser at halligerne kun vokser 3,5 mm i højden om året. Derfor mister de hvert år, selv uden havstigninger som resultat af klimaforandring, 2 mm i højden i forhold til havspejlet i Nordsøen.

Idéer til kystbeskyttelse

Den tyske havforsker Karsten Reise, der bor på Sild, foreslog allerede i 1992 at man skulle åbne digerene på udvalgte steder og omdanne inddigede områder til vade. På den måde kunne man sænke vandstanden under stormfloder, ved at vandet kunne brede sig over større områder. Han foreslår også at man graver enorme mængder sand fra Nordsøen og bruger det til at forhøje øerne med. På land skal der anlægges laguner der regelmæssigt oversvømmes af havvand, hvorfra man kan grave slik og benytte det til at forhøje kysten. Havnene i Bremen og Hamborg skal anlægges på flydende øer ud for kysten. Det betyder at floderne Elben og Weseren ikke behøver at blive uddybet og derfor vil vandet kunne trænge ind til byerne. Om forslagene fra havforskeren bliver indført må vi afvente og se.

Hovedpunkt

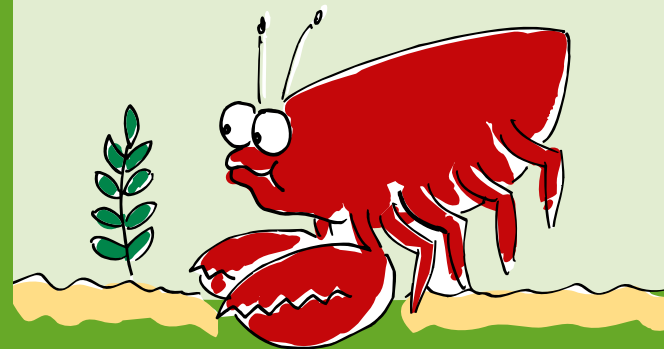

Hovedpunkt

Beskyttelse af strandenge

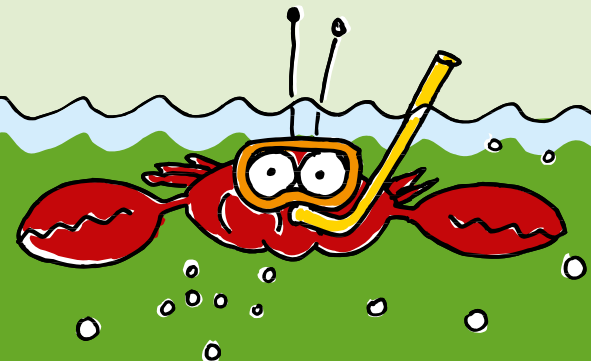
På den flade Vadehavskyst bliver der ved hvert højvande aflejret slikpartikler og kystzonen vokser i højden. Strandengene i de områder hvor der dannes nyt land er gennem århundreder blevet afskåret fra havet, ved hjælp af diger, og omdannet til landbrugsjord. Godt nok dannes der nyt land foran digerne men overordnet set er strandengene kun en tredjedel så store i dag som de ellers ville være naturligt. For i det mindste at føre nogle af områder tilbage til deres naturlige tilstand, er man i Niedersachsen begyndt at fylde nogle af afvandingsgrøfterne op på strandengene. Derefter vil der dannes et naturligt forløb af vandkanaler (priler) på strandengene. Dermed ser strandengene ikke bare mere naturlige ud end de gør med grøblerender, de danner også levesteder for flere plante- og dyrearter.

Sandfodring

For at sikre øer der er særligt udsatte for erosion, har man siden 1970'erne benyttet sandfodring i Vadehavet. Ved sandfodring pumpes sand fra Nordsøen og ind på strandene, hvorefter det fordeles med gravemaskiner. I Tyskland foregår det især på øen Sild. Her fodres strandene år efter år med 1 mio kubikmeter sand, på forskellige områder. I 2009 kostede det alene på Sild 6,75 mio Euro. Uden sandfodringen ville Sild hvert år blive 1 m smallere på vestsiden. Op gennem tiden er det sket at huse er blevet undermineret og faldet i havet. I 2008 blev der i Holland tilført i alt 13 mio kubikmeter sand til strandene. Alene på øen Texel koster det 8-12 mio Euro om året.

Hovedpunkt

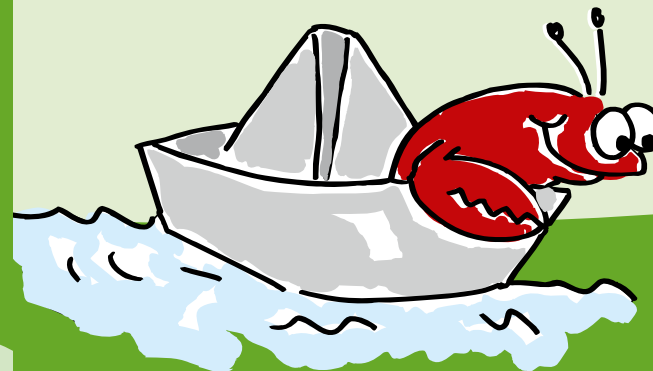

Flydende huse - Waterworld

Store dele af Holland ligger under havniveau og er kun beboelige fordi de konstant afvandes. derfor er Hollænderne særligt sårbare over for havstigninger. Allerede i dag er der arkitekter der har specialiseret sig i at bygge flydende huse ved flodmundingerne, som kan klare kraftigt højvande: når vandspejlet stiger, hæver husene sig med op. I fremtiden kan der måske opstå hele byer på den måde. »Klimaændringerne er en chance« siger forskeren Pavel Kabat, der i årevis har arbejdet på at Hollænderne skulle få en ny bevidsthed. Han mener at man ikke længere skal se vandet som en fjende. Man skal væk fra den gammeldags politik om at man skal barrikadere sig bag diger og i stedet udvide vandområderne. For mange hollændere er den mulighed svær at forestille sig, efter man i århundreder har forsøgt at vinde land. Regeringen prøver nu at ændre Hollændernes bevidsthed gennem kampanjerne »At leve med vand« og »Back to nature«.

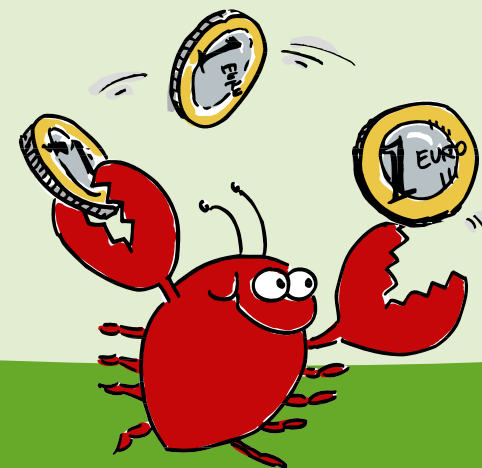
Hovedpunkt

Digernes omkostninger

Schleswig-Holsten ligger mellem Nord- og Østersøen og har i alt 1200 km kystlinie. Der bor 300.000 mennesker i sikkerhed bag 530 km havdiger. Huse og veje i de oversvømmelsestruede områder har tilsammen en værdi på ca. 50 mia Euro.

Til at forstærke og vedligeholde digerne bruger man årligt ca. 20 mio Euro. Eftersom havspejlet stiger har man valgt at forhøje digerne med 50 centimeter i Nordsøområdet. I nøds-tilfælde bibeholder man en række ældre diger længere inde i landet. Ved et digebrud er det så kun de yderste dele der oversvømmes. Jo højere vandet stiger, jo højere og bredere skal digerne være og jo større er risikoen hvis der skulle opstå et digebrud.

Hovedpunkt